

31971L0348

25.10.1971.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 239/9

PADOMES DIREKTĪVA**(1971. gada 12. oktobris)****par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz papildu iekārtām šķidruma mērinstrumentiem, izņemot ūdens mērinstrumentus**

(71/348/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā dalībvalstīs papildu iekārtu konstruēšana un kontroles metodes šķidruma mērinstrumentiem ir pakļautas obligātiem noteikumiem, kas dažādās dalībvalstīs atšķiras, tādējādi apgrūtinot šādu instrumentu tirdzniecību; tā kā tādēļ šie noteikumi ir jātuvina;

tā kā Padomes 1971. gada 26. jūlija Direktīvā ⁽³⁾ par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz metroloģiskās kontroles mērinstrumentiem un metodēm ir izklāstīti EEK tipa apstiprināšanas un EEK sākotnējās verifikācijas procedūru noteikumi attiecībā uz mērinstrumentiem; tā kā saskaņā ar minēto direktīvu būtu jāizstrādā tehniskās prasības šķidruma, izņemot ūdeni, mērinstrumentu konstruēšanai un darbināšanai;

tā kā Padomes 1971. gada 26. jūlija Direktīvā ⁽⁴⁾ par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz šķidruma mērinstrumentiem, izņemot ūdens mērinstrumentus, jau ir izklāstītas tehniskās prasības šādu mērinstrumentu konstruēšanai un darbināšanai, kurām šādiem mērinstrumentiem ir jāatbilst; tā kā papildu iekārtas drīkst būt vai tām ir jābūt par sastāvdaļu noteiktos mērinstrumentos šķidrumiem, izņemot ūdeni,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šī direktīva attiecas uz papildu iekārtām šķidruma, izņemot ūdens, tilpuma mērinstrumentiem, kas ir aprakstītas pielikumā.

2. pants

Pielikumā ir aprakstītas papildu iekārtas tilpuma mērinstrumentiem, kam drīkst būt EEK zīmes un simboli. Uz papildu iekārtām attiecas EEK tipa apstiprināšana. Tās iesniedz EEK sākotnējai verifikācijai reizē ar mērinstrumentiem, kam tās ir piemontētas.

3. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai astoņpadsmit mēnešu laikā no šīs direktīvas paziņošanas izpildītu tās prasības, un tās tūlīt par to informē Komisiju.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai Komisija tiktu iepazīstināta ar galvenajiem attiecīgās valsts tiesību aktu noteikumiem, ko tās pieņem jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1971. gada 12. oktobrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

I. VIGLIANESI

⁽¹⁾ OV C 100, 12.10.1971., 4. lpp.

⁽²⁾ OV C 93, 21.9.1971., 27. lpp.

⁽³⁾ OV L 202, 6.9.1971., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 202, 6.9.1971., 32. lpp.

PIELIKUMS

I NODAĻA

NULLES IESTATĪŠANAS MEHĀNISMS TILPUMA RĀDĪTĀJIEM

- 1.1. Nulles iestatīšanas mehānisms ir ierīce, kas atgriež rādītāju sākuma stāvoklī ar roku vai automātisku sistēmu.
- 1.2. Nulles iestatīšanas mehānisms nedrīkst iespaidot mērījumu rezultātus.
- 1.3. Kad nulles iestatīšanas darbība ir sākusies, nedrīkst būt iespēja parādīt jaunu izmērītu rezultātu, kamēr nulles iestatīšanas darbība vēl pabeigta.
- 1.4. Pielikuma 1.2. un 1.3. punkta prasības nav obligātas:
  - 1.4.1. rādītājiem, uz kuru skalas ir uzraksts "Tieša publiska tirdzniecība aizliegta" vai cits ekvivalents lietošanas ierobežojums;
  - 1.4.2. mērinstrumentiem piemontētiem rādītājiem ar šautru, kuru maksimālais plūsmas ātrums nepārsniedz 1 200 litru stundā; ja mērinstruments ir domāts tirdzniecībai, nedrīkst būt iespēja parādīto lielumu palielināt ar roku.
- 1.5. Rādītājiem ar nepārtrauktu kustību pēc katras nulles iestatīšanas darbības pieļaujamā atšķirība no nulles nedrīkst būt lielāka par pusi no maksimālās pieļaujamās kļūdas pie minimālās padeves, kas atzīmēta indikācijas mehānisma skalā, bet nedrīkst pārsniegt vienu piektdaļu no skalas iedaļas vērtības.

Rādītājiem ar lēcienveida kustību jārāda precīzi nulle.

II NODAĻA

SUMMĒJOŠIE TILPUMA SKAITĪTĀJI

- 2.1. Rādītājs ar nulles iestatīšanas mehānismu drīkst būt aprīkots ar vienu vai vairākiem skaitītājiem, kas pēc summēšanas rāda dažādus rādītāja secīgi parādītos tilpumus.
- 2.2. Skaitītājos nedrīkst būt nulles iestatīšanas mehānisms.
- 2.3. Skaitītāji drīkst būt tikai ar cipariem vienā rindā.
- 2.4. Skaitītājus drīkst novietot tā, ka tie nav redzami.
- 2.5. Ir jāuzrāda mērvienības, kurās ir izteikts kopējais tilpums (vai to simbols), un tām ir jāizpilda prasības direktīvā par mērinstrumentiem šķidrumiem, izņemot ūdeni.
- 2.6. Katra skaitītāja pirmā elementa skalas iedaļai jābūt 1×10^n , 2×10^n vai 5×10^n apstiprinātu tilpuma mērvienību formā, kur n ir vesels pozitīvs vai negatīvs skaitlis vai nulle. Tai jābūt vienādei ar rādītāja, kuram ir nulles iestatīšanas mehānisms, pirmā elementa skalas iedaļu vai lielāki par to.
- 2.7. Ja skaitītāju rādījumi un rādītāju ar nulles iestatīšanas mehānismu rādījumi ir redzami vienlaicīgi, ciparu izmēri skaitītājos nedrīkst būt lielāki par pusi no attiecīgo ciparu izmēriem rādītājos ar nulles iestatīšanas mehānismu.

III NODAĻA

DAUDZKĀRTĒJAS TILPUMA INDIKĀCIJAS MEHĀNISMI⁽¹⁾

- 3.1. Indikācijas mehānismam drīkst būt vairākas skalas. Turklāt tam drīkst pievienot vienu vai vairākus indikācijas mehānismus, kas atkārtoti tā rādījumus.
- 3.2. Dažādiem rādītājiem skalas iedaļas vērtība drīkst būt dažāda, bet minimālajai padevei jābūt viscaur vienādai un tā jānosaka atkarībā no skalas iedaļas vērtības, kas rezultātā dod šīs padeves lielāko vērtību.
- 3.3. Šīs direktīvas un direktīvas par mērinstrumentiem šķidrumiem, izņemot ūdeni, prasības attiecas uz katru rādītāju un katru skalu.
- 3.4. Rādījumi uz dažādām rādītāja vai rādītāju skalām nedrīkst atšķirties vairāk kā par maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz skalas vai skalām.

IV NODAĻA

CENU SKAITĻOŠANAS MEHĀNISMI

- 4.1. Tilpuma rādītājus ar vienrindas cipariem, kam ir nulles iestatīšanas mehānisms, drīkst papildināt ar aprēķinātās cenas rādītāju ar vienrindas cipariem, kam ir nulles iestatīšanas mehānisms, kura vienības cena ir tilpuma vienības cena, ko izmanto, lai parādītu izmērīto tilpumu.
- 4.2. Vienības cenai jābūt regulējamai. Iestatītā vienības cena ir jāparāda.
- 4.3. Vienības cenas iestatīšanas un parādīšanas mehānismiem jābūt savienotiem ar cenas rādītāju tā, lai katram mērījumam atbilstošā cena vienmēr būtu vienāda ar iestatītās un parādītās vienības cenas un parādītā tilpuma reizinājumu.
- 4.4. Prasības attiecībā uz tilpuma rādītājiem, kas izklāstītas direktīvā par mērinstrumentiem šķidrumiem, izņemot ūdeni, kā arī šā pielikuma I, II un III nodaļā izklāstītie noteikumi analogiski jāpiemēro izskaitļotās cenas rādītājiem, izņemot 1.5. punktu attiecībā uz nulles iestatīšanas mehānismu.
- 4.5. Izmantotai naudas vienībai vai tās simbolam jābūt uz izskaitļotās cenas rādītāja skalas.
- 4.6. Izskaitļotās cenas rādītāja ciparu izmēri nedrīkst pārsniegt tilpuma rādītāja ciparu izmērus.
- 4.7. Cenu rādītāja un tilpuma rādītāja nulles iestatīšanas mehānismiem jābūt konstruētiem tā, lai viens no rādītājiem savā darbībā automātiski atgrieztu sākuma stāvoklī otru.
- 4.8.1. Aprēķinātā cena daudzumam, kas vienāds ar maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz indikācijas mehānisma skalas, nedrīkst būt mazāka par vienu piektdaļu no skalas iedaļas vērtības, bet arī nedrīkst būt par cenu, kas atbilst divu milimetru intervālam uz cenu rādītāja pirmā elementa skalas, ja šā elementa kustība ir nepārtraukta.

(¹) Attālā indikācija ar nemehāniskiem līdzekļiem tiks iztīrīta kādā no turpmākām direktīvām.

Tomēr šim vienas piektdaļas vērtībai atbilstošajam vai divu milimetru intervālam uz skalas nav jāatbilst vērtībai, kas mazāka par vienu no šādām naudas vienībām, atkarībā no valsts, kurā iekārtu lieto:

- 10 Beļģijas vai Luksemburgas santīmu,
- 1 Francijas santīms,
- 1 Nīderlandes cents,
- 1 lira,
- 1 feniņš.

- 4.8.2. Cenai daudzumam, kas vienāds ar maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz indikācijas mehānisma skalas, jābūt vienādei ar vismaz divām iedaļām uz skalas, ja cenas rādītāja pirmā elementa kustība ir lēcienveidīga.

Tomēr skalas iedaļai nav jābūt mazākai par vienu no 4.8.1. punktā norādītajām naudas vienībām.

- 4.9. Normālos darba apstākļos starpība starp parādīto cenu un cenu, kas izskaitļota pēc vienības cenas un parādītā daudzuma, nedrīkst pārsniegt tāda daudzuma cenu, kas vienāds ar maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz indikācijas mehānisma skalas.

Tomēr šai starpībai nav jābūt mazākai par vienas 4.8.1. punktā norādītās naudas vienības divkārtu vērtību.

- 4.10. Rādītājiem ar nepārtrauktu kustību pieļaujamā atšķirība no nulles pēc katras atgriešanās sākuma stāvoklī nedrīkst pārsniegt pusi no cenas daudzumam, kas vienāds ar maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz indikācijas mehānisma skalas, bet nedrīkst pārsniegt vienu piektdaļu no skalas iedaļas vērtības.

Tomēr šai starpībai nav jābūt mazākai par vienu no 4.8.1. punktā norādītajām naudas vienībām.

Rādītājiem ar lēcienveida kustību šim rādījumam jābūt precīzi nullei.

V NODAĻA

DRUKAS MEHĀNISMI

- 5.1. Mērinstrumenta rādītājam drīkst būt pievienots daudzuma skaitliskas drukas mehānisms.
- 5.2. Drukātās skalas iedaļas vērtībai jābūt apstiprinātas tilpuma mērvienības 1×10^n , 2×10^n vai 5×10^n formā, kur n ir vesels pozitīvs vai negatīvs skaitlis vai nulle.
- 5.3. Drukātās skalas iedaļas vērtība nedrīkst būt lielāka par maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz indikācijas mehānisma skalas.
- 5.4. Drukātās skalas iedaļas vērtība jāatzīmē uz drukas mehānisma.
- 5.5. Izdrukājamais daudzums jāizsaka vienā no apstiprinātajām tilpuma mērvienībām.
- Drukas mehānismam uz čeka ir jāizdrukā skaitļi, izmantotā mērvienība vai tās simbols un, ja vajadzīgs, decimālās daļas.
- 5.6. Drukas mehānisms drīkst drukāt informāciju par pirkumu, kā sērijas numuru, datumu, pirkšanas vietu un šķidruma veidu.
- 5.7. Mehānisms drīkst būt konstruēts tā, lai drukāšanu varētu atkārtot. Šajā gadījumā izdrukām pilnīgi jāsakrīt un uz tām jābūt vienam kārtas numuram.
- 5.8. Ja lielumu nosaka kā starpību starp diviem drukātiem lielumiem, no kuriem viens var būt vienāds ar nulli, nedrīkst būt iespēja izņemt čeku no drukas mehānisma, kamēr mērinstruments izdara mērījumu.

- 5.9. Izņemot 5.8. punktā norādīto gadījumu, drukas mehānismā jābūt nulles iestatīšanas mehānismam, kas savienots ar rādītāja nulles iestatīšanas mehānismu.
- 5.10. Starpība starp parādīto daudzumu un izdrukāto daudzumu nedrīkst pārsniegt vienas izdrukātās skalas iedaļas vērtību.
- 5.11. Papildus izmēritajam daudzumam drukas mehānisms drīkst drukāt šā daudzuma cenu vai šo cenu un vienības cenu. Publiskas tirdzniecības gadījumā drukas mehānisms, kas ir pievienots aprēķinātās cenas indikācijas mehānismam, drīkst arī drukāt tikai maksājamo cenu.

Drukas mehānismam jādrukā uz čeka skaitļi, izmantota naudas vienība vai tās simbols un vajadzīgās decimālās daļas. Izdrukātie cipari cenām nedrīkst būt lielāki par izdrukātajiem cipariem izmēritajam daudzumam.

- 5.12. Izdrukātās cenas skalas iedaļai jābūt 1×10^n , 2×10^n vai 5×10^n naudas vienību formā, kur n ir vesels pozitīvs vai negatīvs skaitlis vai nulle.

Šī vērtība nedrīkst pārsniegt cenu daudzumam, kas vienāds ar maksimālo pieļaujamo kļūdu pie minimālās padeves, kas atzīmēta uz indikācijas mehānisma skalas.

Tomēr šai skalas iedaļas vērtībai nav jābūt mazākai par 4.8.1. punktā norādītajām naudas vienībām.

- 5.13.1. Ja mērinstruments ir aprīkots ar cenas rādītāju, starpība starp parādīto cenu un izdrukāto cenu nedrīkst pārsniegt izdrukātās skalas iedaļas vērtību.
- 5.13.2. Ja mērinstruments nav aprīkots ar cenas rādītāju, starpībai starp izdrukāto cenu un cenu, kas izskaitļota pēc parādītā daudzuma un vienības cenas, ir jāapmierina 4.9. punktā izklāstītie noteikumi.

VI NODAĻA

IEPRIEKŠĒJAS IESTATĪŠANAS MEHĀNISMI ⁽¹⁾

- 6.1. Mērinstrumenti drīkst būt aprīkoti ar iepriekšējas iestatīšanas mehānismiem.

Iepriekšējas iestatīšanas mehānismi ir ierīces, kas atļauj izvēlēties mērāmo daudzumu un automātiski apstādina šķidrums plūsmu, kad izvēlētais daudzums ir nomērīts.

- 6.2. Izvēlēto daudzumu parāda ierīce ar skalu un iedaļām vai skaitliska ierīce.
- 6.3. Ja iepriekšējo iestatīšanu var izdarīt ar vairākām neatkarīgām vadības ierīcēm, vienas vadības ierīces skalas iedaļas vērtībai jābūt vienādei ar nākošās mazākās dekādes vadības ierīces iepriekšējas iestatīšanas diapazonu.
- 6.4. Iepriekšējas iestatīšanas mehānismi drīkst būt tā sakārtoti, lai izvēlēta daudzuma atkārtošānai nav vajadzīga jauna vadības ierīču iestatīšana.
- 6.5. Ja iepriekšējas iestatīšanas mehānisma parādītie skaitļi ir atdalīti no rādītāja skaitļiem un tos var redzēt vienlaicīgi, pirmo ciparu izmēri nedrīkst būt lielāki par trim ceturtdaļām no otru ciparu izmēriem.
- 6.6. Izvēlēta daudzuma rādījums mērījuma laikā drīkst palikt nemainīgs vai pakāpeniski atgriezties nulles stāvoklī.

⁽¹⁾ Pašapkalpošanās iepriekšējas samaksas iekārtas tiks iztīrītas kādā no turpmākām direktīvām.

- 6.7. Normālos darba apstākļos starpība starp izvēlēto daudzumu un mērīšanas beigās parādīto daudzumu nedrīkst pārsniegt pusi no maksimālās pieļaujamās kļūdas pie minimālās padeves.
- 6.8. Izvēlētajiem daudzumiem un rādītāja parādītajiem daudzumiem jābūt izteiktiem vienādās mērvienībās. Mērvienībai vai tās simbolam jābūt atzīmētam uz iepriekšējās iestatīšanas mehānisma.
- 6.9. Iepriekšējās iestatīšanas mehānisma mazākās skalas iedaļa nedrīkst būt mazāka par rādītāja pirmā elementa skalas iedaļu.
- 6.10. Ja vajadzīgs, iepriekšējās iestatīšanas mehānismos drīkst būt ierīce šķidrums plūsmas ātrai apstādināšanai.
- 6.11. Ja iepriekšējās iestatīšanas mehānismā ir ierīce, kas regulē plūsmas ātruma samazināšanos mērījuma beigās, jābūt plombēšanas ierīcei, ja tā ir vajadzīga, lai novērstu pieņemtā ieregulējuma maiņu.
- 6.12. Šās nodaļas 6.7. un 6.11. punkta prasības nav piemērojamas, ja drukas mehānisms (V nodaļa) ir savienots ar mērinstrumentu, kas izsniedz drukātu čeku, vai ja iepriekšējās iestatīšanas mehānisms ir noslēpts publiskas tirdzniecības gadījumā.
- 6.13. Mērinstrumenti ar cenas rādītāju drīkst būt aprīkoti arī ar cenas iepriekšējās iestatīšanas mehānismu. Tādā gadījumā šķidrums plūsmu apstādina brīdī, kad izmērītais daudzums atbilst iestatītajai cenai. Piemēro pielikuma 6.1. līdz 6.12. punktā izklāstītās prasības.

VII NODAĻA

PLOMBĒŠANA

- 7.1. Jābūt plombēšanas ierīcēm, lai nepieļautu papildu iekārtas atvienošanu un piekļūšanu pie kalibrēšanas regulēšanas detaļām.
-